

Meinhard van de Reep, reeds 33 jaar getrouwd met Liz, heeft een dochter (27) en vier zonen (24, een tweeling van 21, 19). Hij is medewerker van InZicht, een blad over advaita en non-dualiteit. Meinhard is officemanager van Diep bij uitgeverij Altamira-Becht.

Patricia F. Wessels (40) schrijft over kinderboeken en spiritualiteit voor Diep. De antroposofie is haar met de paplepel ingegoten, zowel vanuit huis als op de Vrije School. Ook haar dochters van vier en zes jaar gaan naar de Vrije School.

Diep-medewerkers over opvoeden in de praktijk

○ **Meinhard** werd al jong geraakt door de middeleeuwse mysticus Meester Eckhart. Zelf ziet hij wel een parallel tussen de christelijke mystiek en de hindoeïstische traditie van de advaita. Deze traditie laat zich niet makkelijk in beelden vatten en dat maakt het lastig om je kinderen deze levensvisie voor te leven, als je dat al zou willen. Er zijn geen vormen of rituelen; je kunt ze niet meenemen naar een kerk. Hij legt in het kort uit wat deze traditie voor hem inhoudt.

'We zitten veelal verstrikt in tweeenheid (dualisme). Er is een beleving

de levensstroom, God, het ongekende, waarin het persoonlijke naar de achtergrond verdwijnt. Als ik emotioneel word van het televisieprogramma *Spoorloos*, zie ik mezelf niet als een emotioneel mens. Emoties zijn dan bewegingen die komen en weer weggaan. Ik ben die emotie niet. Datzelfde geldt voor kwaad worden, dat gebeurt gelukkig ook nog wel eens met vijf van die jonge mensen in je huis.

Ik verbind mij niet altijd met mijn gedachten. Er is dan het besef: ik ben mijn gedachten niet. Voor sommigen

ook weer sterk per kind. Wat ik mijn kinderen vooral mee wil geven is, hoe ik in het leven sta, zonder daar een plaatje op te plakken.'

De ouders van Meinhard ontworstelden zich in de jaren zestig aan de vormelijke, katholieke traditie, zij waren op zoek naar directe beleving. 'Dat heeft wel invloed op je, natuurlijk. In de tijd dat je bij je ouders leeft, word je langzaam geïmpregneerd met hun normen en waarden. Achteraf is overeind gebleven dat mijn ouders altijd volledig achter me hebben gestaan, wat er ook gebeurde. Dat bepaalt mede hoe je later met je vrouw of je kind omgaat.

Maar als ouder moet je beseffen dat je invloed beperkt is. Kinderen komen met hun eigen pakketje op de wereld en ontwikkelen zich dus heel verschillend. Als ik naar mijn tien broers/zussen kijk, is de diversiteit in vorm enorm, terwijl we wel uit hetzelfde nest komen. Uiteindelijk zal de vorm wel vervagen en blijft maar een behoefte over, het leven te ervaren als liefde! ●

Een eigen pakketje

van binnen en buiten, jij en ik, licht en donker. Als binnen en buiten echter wegvalt, valt je ik-beleving weg en is het bestaande een grote stroom waarin je toeschouwer kunt zijn. Kort gezegd is advaita een traditie die verwijst naar

wordt dit ongrijpbaar. Het wordt niet altijd herkend. Dus in hoeverre mijn kinderen er iets van opgestoken hebben, kun je beter aan hen vragen. Wel zie ik bij hen enige interesse voor dit soort belevingen, maar dat verschilt

○ **Als Patricia's oudste dochter** vijf jaar is, zegt ze tegen haar moeder wat haar belangrijke levensvragen zijn. Dat zijn onder andere: Wie ben ik morgen? Wie ben ik als ik bang ben? Hoe voelen anderen zich? Patricia Wessels begrijpt dat ze geen antwoord hoeft te geven op deze vragen. Het zijn vragen die het meisje zichzelf stelt. Als moeder is Patricia telkens weer verbaasd over de wijsheid van haar kinderen.

Patricia hangt een huis-tuin-en-keuken-spiritualiteit aan. Zij gelooft niet in uren mediteren en dan je bevindingen niet toepassen in het dagelijks leven. Maar dat wil niet zeggen dat ze het soms een hele opgave vindt om zich steeds te houden aan haar eigen waarden, zoals de dingen doen vanuit rust, met liefde, respect en aandacht.

'Het is voor mij een dagelijkse uitdaging om vroeg naar bed te gaan. Want als ik uitgerust ben, zit ik beter in mijn vel en verloopt alles vanzelf een stuk harmonieuzer.'

Ik denk dat we allemaal een ontwikkelingsopdracht hebben in dit leven. Die ontvouwt zich gaandeweg. Als er dingen op je pad komen, moet je van

binnen luisteren of dat goed is om te doen voor jou. Spiritueel opvoeden is volgens mij vooral voorleven. Als je samenvalt met jezelf, voelen kinderen dat ook wel aan. Dat hoeft je niet uit te leggen...

Maar als je kind expliciete vragen heeft, geef je daar op kinderniveau

natuurlijk wel antwoord op.' Zo kreeg een reis met het gezin naar Bali, een paar jaar geleden, een bijzonder karakter. Haar oudste dochter is zo enthousiast over de bloemenoffers die de vrouwen meerdere keren per dag brengen aan hun goden dat ze ook dagelijks het hotelbed van haar moeder versiert met bloemen. Ondertussen ontstonden interessante gesprekjes over God, de schepping en dankbaarheid voor het leven.

Wat speelgoed betreft maakt Patricia overwogen keuzes. Ze wil haar kin-

deren niet overvoeren met speelgoed. Buiten de twee barbies die het huis zijn binnengeglijpt, is het meeste speelgoed gemaakt van mooi materiaal. 'En met alles wat hier in huis is, spelen ze ook intensief. Ze doen nauwelijks computerspelletjes en kijken weinig televisie. Des te meer benutten ze hun eigen

belevingswereld. Er is zo'n rijkdom aan verhalen in je eigen hoofd.

Daarnaast vind ik het belangrijk dat ze niet voor de televisie zitten te eten. Voedsel moet je met aandacht eten. Uit respect voor het voedsel, omdat het dan beter verteert en omdat je er dan veel meer van kunt genieten. En als het even kan, kies ik zeker voor biologische kwaliteit. Ik probeer iedere dag iets feestelijks van de maaltijd te maken. Koken doe ik echt met aandacht en dat is volgens mij dan ook te proeven.' ●

Wie ben ik morgen?